

Vilka gröna växter är bäst?

Att ha gröna krukväxter inomhus är populärare än på länge. Det är inte så konstigt för gröna växter skapar både trivsel och mjukar upp samtidigt som de förbättrar inomhusluften genom att tillföra syre och ta upp skadliga ämnen. Många gånger är de också mycket lättskötta och klarar sig med modest vattning.

Här ger vi lite tips och inspiration om hur du kan skapa ett lummigt hem i väntan på vårens grönska. Det finns en stor bredd i utbudet av gröna växter både vad gäller utseende, skötselbehov och funktion. Även den medvetne kunden som vill välja svenskodlat har många olika växter att välja bland. Alla växterna som beskrivs här går att få från svenska odlare, fråga i din butik om du är osäker på varifrån växten kommer!

Monstera, *Monstera deliciosa*

Monstera är en av förra årets allra populäraste växter och den fortsätter att charma. De tydliga bladformerna, dekorativa luftrötterna och det frodiga växtsättet gör monstera till ett måste i varje växtälskares hem. Monstera dricker relativt mycket vatten så vattna regelbundet. Växten visar dock tydligt när den vill ha vatten och även om den får utstå perioder av torka hämtar den sig snabbt igen när den vattnas på nytt. Monstera klarar sig utmärkt en bit in i rummet eller på fönsterbrädan men undvik helst fönster i gassiga söderlägen. Får plantan för lite ljus reagerar den genom att producera hela eller nästa hela blad.

+ Monstera är perfekt på sidebord, hyllor och fönsterbrädan och de karaktäristiska bladen är helt rätt 2018.

Ormbunkar, tex. fågelbobraäken, *Asplenium nidus*, palmbräken, *Blechnum gibbum*, grottbräken, *Microlepia speluncae*, spjutbräken, *Nephrolepis exaltata*, vingbräken, *Pteris tremula*,

Ormbunkarnas spridning över nästan hela jordklotet visar på en enastående anpassningsförmåga. I hemmet är ormbunkarna en god tillgång i inredningen med sina gröna och frodiga bladverk. Det finns ett flertal olika ormbunkar i odling och generellt trivs de flesta bäst på skuggiga platser och absolut inte i stark sol. Normal rumstemperatur eller något svalare och regelbunden vattning passar de flesta arter som säljs som krukväxter, vilket i Sverige främst är olika arter av bräken.

+ Ormbunkar är personliga växter med mycket karaktär och en perfekt inredningsdetalj för den som vill ha något utöver det vanliga.

BLOMSTER

FRÄMJANDET

Murgröna, *Hedera helix*

Murgröna kan användas både som krukväxt och för utomhusplantering. Det finns många olika sorter med skiftande härdighet och utseende. Bladens form kan vara allt ifrån rund till finflikig och bladfärgen är grön, gulbrokig eller vitbrokig. Murgrönan är fin att placera i ampel så att rankorna kan hänga fritt eller på en hylla så att rankorna får hänga ned. Alternativt kan murgrönan spaljeras eller rankorna bindas upp på andra sätt.

Murgröna trivs bäst i ett öster- eller västerfönster, även ett ljust norrfönster går bra. Brokbladig murgröna är mer ljuskrävande än helgrön. Murgröna trivs i normal rumstemperatur under vår och sommar. Vintertid helst svalare. Bäst trivs murgrönan om jorden hålls lätt och jämnt fuktig. Om växten står svalt vintertid kan man låta jorden torka upp lite mellan vattningarna. Allra finast blir murgrönan om den placeras utomhus under sommaren. Den fungerar fint att ha i kruka och även som marktäckare i större krukor under tex oliv- eller lagerträd.

+ Härligt formbar växt som renar inomhusluften. Trivs ypperligt utomhus på sommaren.

Fikus, *Ficus spp.*

Fikussläktet omfattar ca 800 arter och består av både träd och buskar. Några av arterna odlas som prydnadsväxter, t.ex. benjaminfikus och fönsterfikus. De flesta fikusar vill placeras ljust men inte i direkt sol. De trivs bäst i rumstemperatur, men på vintern kan temperaturen gärna vara lite lägre, dock inte under 16°C. Den vanligaste fikusen bland de småbladiga arterna är *Ficus benjamina*, benjaminfikus och den kan böjas och formas i stort sett helt efter eget behag. Fönsterfikus, *Ficus elastica*, tål torr inomhusluften bättre än de övriga fikusarna och passar därför ypperligt i moderna hem och kontor.

+ Många av arterna i fikussläktet har förmågan att rena inomhusluften och skapar med tiden volym.

Peperomia, *Peperomia spp.*

Det finns många arter av peperomia att välja på. Bladen på de olika arterna varierar i färg och mönster och även växtsättet varierar stort inom släktet. Det finns arter med hängande växtsätt, andra har upprätt och en del är rosettbildande. Peperomia är en tacksam växt eftersom den klarar många olika placeringar.

Allra bäst trivs peperomia på en ljus växtplats, men i skydd för den starkaste solen. För stark sol gör att bladen blir bleka. Peperomia växer också bra där ljusstillgången är begränsad och trivs i normal rumstemperatur.

Växten vattnas rikligt vid varje vattning och tillåts torka upp däremellan, särskilt viktigt är detta vintertid.

BLOMSTERFRÄMJANDET är branschorganisationen med uppdrag att sprida information och inspiration om svenskproducerade blommor. Vi bistår gärna med artikeluppslag, faktaunderlag och bildmaterial.

BLOMSTER

FRÄMJANDET

+ Peperomior är tåliga och lättskötta växer och fina inredningsdetaljer i alla typer av inredningar. Peperomians gröna och fräscha bladverk och spännande blomställningar är tjustiga tillsammans både med kalla färgtoner och med riktigt starka färger.

Parasollpilea, Pilea peperomioides

Pilea är ett släkte med fler än 600 arter. Just parasollpilea, eller som den i folkmun ofta kallas, elefantöra, kom till Skandinavien 1946 så det är ingen ny krukväxt, men den har fått ett otroligt uppsving den senaste tiden. Parasollpilea har ett karaktäristiskt utseende tack vare de gröna, runda bladen som sitter på långa bladskäft. Växten vill stå i ljusa fönster och klarar även full sol. Trivs i normal rumstemperatur året om. Låt jorden torka upp lätt mellan vattningarna och håll bort överskottsvatten så att växten inte står blött. Sköter man den väl kan den bli en halv meter hög.

+ Parasollpilea är en cool inredningsdetalj som stormat in på sociala medier och spås bli största trendväxten 2018. Växten bildar massor med sidokott som är lätta att föröka. Uppskattad present!

Gullranka, Epipremnum aureum

Gullranka är en klätterväxt med hjärtformiga, blanka, gröna blad med gula strimmor i. Placeras gullrankan i stark sol blir bladen bleka och står den mörkt blir bladen helgröna. Växten kan behöva någon form av stöd att klättra kring, alternativt en ampel så rankorna kan hänga fritt. Gullranka trivs på ljusa till halvskuggiga växtplatser men undvik skarp sol. Vill ha rumstemperatur året om och aldrig under 15°C. Håll jorden jämnt fuktig utan att det står överskottsvatten i ytterkrukan.

+ Gullrankan ljusar upp och har förmågan att rena inomhusluften.

Kalatea, Calathea spp

Kalatea vill som många andra gröna växter ha ljus men inte starkt solljus. Det finns flera olika arter och sorter i handeln, bland annat rundkalatea, *Calathea orbifolia* och vågbladskalatea, *Calathea rufibarba*, som odlas i Sverige. Rundkalatea förökar sig med underjordiska rhizomer och fyller ut krukan snabbt. Plantera om till större krukorlek alternativt dela plantan om den blir för stor. En perfekt gå-bort-present! Bäst trivs kalatea i ett öster- eller västerfönster i normal rumstemperatur.

+ Trendig inredningsväxt 2018 som är lätt att dela med sig av.

BLOMSTERFRÄMJANDET är branschorganisationen med uppdrag att sprida information och inspiration om svenskproducerade blommor. Vi bistår gärna med artikeluppslag, faktaunderlag och bildmaterial.

BLOMSTER

FRÄMJANDET

Skötsel

Våra krukväxter härstammar från olika delar av världen där det är skiftande klimat. När växterna sedan står placerade hemma hos oss har de olika krav vad det gäller temperatur, vattentillgång och ljus.

I vår hemmiljö kan vi inte helt leva upp till växternas ursprungs krav när det gäller klimatet och därför blir de inte lika stora och omfångsrika som om de växte i sin naturliga miljö. Tack vare att våra krukväxter är så anpassningsbara när det gäller klimatet bjuder många ändå på ett högt prydnadsvärde och glädjer oss under lång tid.

Rent generellt mår dock alla krukväxter bäst av att få näring. Vattna därför gärna växter med svag näringslösning vid varje vattningstillfälle så utvecklas de bäst. Tidigare har man rekommenderat att främst ge näringslösning under sommarhalvåret men nyare forskning har visat att växter mår bäst av att få näring året om.

Att då och då duscha av krukväxterna är också bra, både för att skölja av allt damm som med tiden samlas på dem samt för att förbättra luftfuktigheten. Speciellt viktigt är det för fuktälskare som till exempel ormbunkar och kalateor.

Tips! Det är inte många krukväxter som uppskattar för mycket vatten. Ca 20 minuter efter att du har vattnat dina växter kan med fördel överskottsvatten i ytterkrukan eller på fatet hållas bort. Jorden har då absorberat så mycket vatten som växten behöver. Det är betydligt vanligare att växter dör av att de vattnas för mycket än för lite!

Omplantering

Har du en gammal krukväxt som stått länge i samma kruka kan det vara läge att plantera om den. Knacka försiktigt ut växten ur krukans och om du bara ser rötter och ingen jord är det definitivt läge för ny jord. Februari och mars är bra månader för detta. Välj en planteringsjord av hög kvalitet och en något större kruka. Vill du inte plantera om dina krukväxter är det ingen katastrof, men desto viktigare är det då att du tillsätter en svag näringslösning vid varje vattning.

Lycka till!

BLOMSTERFRÄMJANDET är branschorganisationen med uppdrag att sprida information och inspiration om svenskproducerade blommor. Vi bistår gärna med artikeluppslag, faktaunderlag och bildmaterial.